

Auca de Joaquim Amat - Piniella (1913-1974)

Novel·lista català; combatent republicà

1. Neix i passa la infantesa a la ciutat de Manresa.
2. On tothom diu, de l'Amat, que és un noi espavilat.
3. Fa els estudis al Peguera per fer Dret com a carrera.
4. I col·labora en revistes amb escrits avantguardistes.
5. Com a crític va fent via a «El Pla de Bages» i a «El Dia».
6. Per Manresa treu la cara amb els de la Penya d'Ara.
7. L'any 1931 salta i balla com ningú.
8. I del nou batlle, en Marcet, aviat va de bracet.
9. A qui fa de secretari. «Alça, Amat, no hi ha qui ens pari!»
10. I quan tocaven el cel els tanquen a la Model.
11. Atrevit i amb estil propi fa «Ombres al calidoscopi.»
12. Que és un conjunt de retrats crítics i desenfadats.
13. Així que esclata la guerra, com que és militant d'Esquerra,
14. ... amb l'amic, en Ferran Planes, fan un curs, i amb moltes ganes,
15. ... de tinents d'Artilleria, van al front d'Andalusia.
16. Perd la guerra, torna a casa i a Barcelona se'ns casa.
17. Amb Maria Llaverias viu les penes i alegries.
18. Com que tem la repressió, tot sol toca el pirandó.
19. Va a Argelers, a Perpinyà, i acaba a Sant Cebrià.
20. D'aquí, va amb un escamot, a la Línia Maginot.
21. Fins que cau, amb els companys, presoner dels alemanys.
22. A Mauthausen, o al costat, malviu ara deportat
23. ... la davallada als inferns, gairebé cinc anys eterns.
24. Com que l'home en surt fotut se'n va a Andorra a fer salut,
25. ... a Sant Julià de Lòria, i furgant en la memòria,
26. ...transcriu tot un poemari que ha salvat d'aquell calvari.
27. És el llibre «Llunyanies», publicat fa quatre dies.
28. I amb el dolor encara viu una novel·la hi escriu.
29. Sobre les atrocitats que han viscut els deportats.
30. Testimoni d'excepció d'aquella degradació.
31. Que no podrà publicar, oi més, si és en català!
32. L'any 48 l'Amat, tot cercant l'anonimat,
33. ... els manresans abandona i s'instal·la a Barcelona.
34. On no dorm pas a la palla i ens escriu mentre treballa:
35. «El casino dels senyors», un retaule tot galdós
36. ... de la nostra burgesia i un fantasma que els espia.
37. I «Roda de solitaris», que rebé bons comentaris.
38. I encara «La pau a casa»; pau burgesa, amb falsa base.
39. L'any 63, per fi! «K.L. Reich» pogué sortir.
40. Per passar a ser, tal com cal, un clàssic universal.
41. Va ser llavors que l'Amat rebé el premi Fastenrath.
42. Mil nou-cents seixanta-sis. Resignat i amb desencís
43. ...treu «La ribera deserta», i perquè estiguem alerta
44. ...contra el feixisme infernal organitza l'Amical.
45. Per fer que els ex-deportats mai no siguin oblidats.
46. Aquest digne manresà català i republicà,
47. ... amant de la llibertat, que mereix ser recordat,
48. ...va morir el 74. Llavors deixà de combatre.

Joan Vilamala, 2006, 2008